

4089 29 Ostiae rep. effossionibus a principe Aldo-brandinio institutis [nunc Romae in Instituto archaeologico dono principis].

○ TI CLAVDI AVG L POTISCI
nux pinea inter palmulas duas

Descripsit Dressel.

Eadem prodiit et Pompeiis et Capuae et prope Capuam; cf. Corp. X n. 8042, 36.

30 Ostiae [in museo].

litteris cavis FORA

Descripsi.

31 later 0,20 × 0,22. Ostiae tra gli avanzi della sontuosa abitazione dissepellita presso Tor Bovacciano vidit VISC. (bull.) [Ostiae in museo].

○ FORTVNATVS

S

Descripsi. C. L. Visconti ms. (27 Mart. 1863), unde ediderunt Descemet *inscr. dol.* n. 175 (sine causa inter lateres Domitiae Lucillae) et ipse Viscontius *bull. comunale* 1879 p. 206; acta ms.

38 Ostiae [mutilum exemplum extat Ostiae in museo, alterum integrum Romae in museo Kircheriano; tertii fragmentum Romam in Institutum archaeologicum ex Ostia attulit Schmidt].

litteris cavis M VER · SAX · PO

Descripsi fragmentum musei Ostiensis (AX·PO). Exemplum musei Kircheriani descripsit Dressel. Item integram Ostiae descriptam a. 1875 Homollius communicavit cum Descemetio. Fragmentum Instituti archaeologici descripsit Dressel (MVFR).

4090 1 a Tusculi (2 ex. AM.; multi tegoloni MELCH.)

b Tusculi rep. a. 1866 [Parmae in museo].

c Praeneste [apud Cicerchiam].

○ REIPVBICAE sic
TVSCVLANOR

nux? (signum est ovo simile)

a Rossini *le antichità de' contorni di Roma* (1826) delineavit tab. 71; Amati ms. Vat. 9751 f. 23 et f. 25'; ab hoc Borghesi in addendis ms. ad syllogem Marinii n. 1233a et in epistula data ad ipsum Amatium d. 15 Ian. 1826, opp. 6 p. 293 et apud Caninam Tusc. p. 177. Melchiorri *antol.* vol. 21 fasc. 61 p. 124 sic: RESP·TVSCVLAN (cf. supra n. 2658).

b Descripsit Dressel fragmentum. Idem exhibet Lopez in catalogo ms. musei Parmensis.

c Descripsit Dressel. Henzen *ann. inst.* 1855 p. 86; Cicerchia ms.

In exemplo Cicerchiae v. 1 est REIPVBICAE (non recte edidit Henzen REIPVBLCAE), in fragmento Parmensi REIPVBI....; in altero ex Tusculanis exemplis Amatius exhibet REIPVBI·CAE, in altero REIPVBICAE (Rossinius in suo REIPVBICAE).

5 Tusculi.

ASIN · POL

Vidit Amati, unde posuit Borghesius in addendis ms. ad syllogem Marinii sub n. 617d, in epistula ad Amatium opp. 6 p. 293, *giornale arc.* 54, 1832 p. 81 = opp. 3 p. 351, apud Caninam Tusc. p. 177; Biondi ms. (cod. bibl. Sap. 106 E) f. 197 sic: ...SIN POL...

4089 32 Ostiae nel fondo la Torretta rep. a. 1865.

□? M · FVRI
VINDICIS

Ex schedis C. L. Visconti habuit Descemet.

33 Ostiae [in museo].

□ C · HERENNI · SALV

Descripsi.

C. Herenni Salv(ii) vel Salu(taris).

34 Ostiae rep. alla piscina C. L. VISC. [in museo].

C LÆC RVST

Descripsi. C. L. Visconti ms.; P. H. Visconti *inscr. Ost. V* p. 34 (*giorn. arc.* n. s. vol. 22, 1860 p. 179); Lanciani ms.

Eadem sine dubio quae prodiit Regii Iulii, ubi descripta est sic: C·PÆ·CRVSTI (huius corp. vol. X p. 1020 n. 8422, 2).

4089 35 Ostiae effossa in theatro.

ÆCLONE

Descripsi. Lanciani *not. degli scavi* 1880 p. 470.

Id quod initio restat mihi videbatur superesse ex ÆE (ÆE edidit Lanciani). Fortasse igitur haec non diversa ab ea quam SEX ÆECLONI BASSA Romae in coemeterio Nerei et Achillei descripsit Descemet, ex cuius schedis communicavit Dressel.

36 Ostiae.

C · NÆVI · AELX

Ex schedis C. L. Visconti. De forma nil traditur.

Marinius *syll.* n. 596b habet hanc tegulam ex museo d'Agincourt: APOLON·N·C·S | C·NÆVI·C·L·ALEX; cf. praeterea infra ad n. 4090, 53. — C. Naevius Alexander est in titulo Ostiensi supra n. 1387.

37 Ostiae.

Q · N · F

Descripsit Lanciani. De forma nihil traditur.

4090 2 rep. sulla sponda orientale del lago di Nemi, a pochi metri di distanza dalla casa, nella quale è stata collocata la macchina idraulica che solleva le acque della sorgente delle mole e le spinge insino ad Albano, in fundo Valerii Pesoli, adhibita in sepulcro aetatis labentis.

LEG II PIII

Lanciani *notizie degli scavi* 1884 p. 238.

Dressel frustra laboravit ut videret.

Leg(ionis) II P(arthicae).

3 Tusculi.

formae circ. DE FIG & ACILIANIS
delphinus

Descripta a Pindero est in schedis apud Institutum servatis.

4 a Frascati rep. a. 1882 in villa Torlonia-Conti.

b [Romae in museo Vaticano].

□ ASIN · POLL

a Descripsit Dressel anno 1882.

b Descripsit Dressel.

6 Tusculi.

A POLL

Vidit Amati, unde posuit Borghesius in addendis ms. ad syllogem Marinii sub n. 617e, in epistula ad Amatium opp. 6 p. 293 n. 13, *giornale arc.* 54, 1832 p. 81 = opp. 3 p. 351, apud Caninam Tusc. p. 177.

Fortasse non huc pertinet, sed fragmentum est Praenestinae n. 4091, 15.

4090 7 a apud Castrum Gandulphi, ubi nunc villa et praedium tyrocinii Romani soc. Iesu.

b extra portam Latinam in vinea Ioannis Mileti Trecensis vidi refossas tegulas, latas quaquam versus pedes duos et sescuncem, altas uncias duas et trientem, cum hac inscriptione PHIL. Ad quem lapidem viae Latinae hic Miletus vineam habuerit, nescio.

c nuper Romae rep. in monte Palatino.

d Romae in colle hortorum rep. [in museo Vaticano].

□ TEG · C · COSCONI
FIG ASINI · POLL

a Vulpi Lat. 7 p. 86 a Lupio sic TE·COSCONI FIG ASINI POLL eodemque exemplo Lesleus in schedis citatis a Marinio *syll.* n. 763.

b Guilelmus Philander in annotationibus ad Vitruvium (2,3) editis primum anno 1544 (ed. Lugd. 1552 p. 47). Inde pendent puto Grut. 184, 11, qui dicit habuisse se ex Scaligeranis; Fabretti 511, 155 'ex schedis Barberinis'; Mur. 497, 18 e nescio quibus schedis suis.

c Dressel descripsit ex ectypo.

d Descripsit Dressel. Guattani *memorie enciclopediche per il 1816* (vol. VI) p. 105.

Tegulae inscriptae C·COSCONI (sine mentione figlinarum Asini Pollionis) saepius repertae in urbe Roma unum exemplum dicitur prodiisse in territorio Marini in vinea S. Laurentii, teste Fr. Vettorino, qui Gorio misit mense Oct. 1727 (cod. Maruc. A 63).

INSTRUMENTVM DOMESTICVM.

LATERES (cf. supra n. 4089 et p. 498). — Dessavii exemplum¹⁾ secutus ex magno numero tegularum Ostiae nuper repertarum ego hic eas tantum exhibeo, quae proprie Ostienses vel sunt vel esse possunt, scilicet quae originem Ostiensem prae se ferunt aut quarum sigilla adhuc, quod sciam, nusquam alibi inveniuntur. Praemittam pauca tegulis supra n. 4089 a Dessavio editis addenda; appendicis loco afferam nonnulla, quae ad lectionem tegularum a Dresselio inter urbanas receptorum (C. XV) stabiliendam vel corrigendam exempla Ostiensia per hos ultimos annos reperta contulerunt²⁾. — Sigillum militare dedi supra n. 4495.

ad n. 4089, 5 [= C. XV 716]. Alterum exemplum prodiit in rudibus villae Laurentinae, cf. Lanciani *Monumenti antichi dei Lincei* XVI 1906 p. 260 [Dessau *Eph. ep.* IX p. 495].

ad n. 4089, 6 [= C. XV 2157]. Duodecim exempla rep. *nell' isola ad est dell' area sacra del gran tempio*. Paribeni *Not. d. sc.* 1916 p. 408 sq.

ad n. 4089, 12 [= C. XV 2167]. ○ fin. VAL. Vaglieri *Not. d. sc.* 1910 p. 29.

ad n. 4089, 34 [= C. XV 2185]. Exemplum ad Tiberim rep. □ C·EÆ·CRVST C. Plaet(ori) Crust(umina sc. tribu) descripsit Dressel ex ectypo quod a. 1895 cum eo communicavit Gatti; vidi ectypum (r. mihi videtur esse). Dressel confert C. XV 2260. De Plaetorio Rustiano bell. Afric. 96 monet Dessau.

5308 1 rep. in statione vigilum.

☺ palma HOREI·MAMERCIANIS
CAESARIS·A

Vaglieri *Not. d. sc.* 1912 p. 25.

1 sic traditur. — Cf. *horeis Postumianis Caesaris n. A.* supra n. 4089, 4 = C. XV n. 4.

2 a rep. *via dei vigili*. b rep. *decumano*.

a ☺ EX PRÆD MAT AVG F|||||IC
CLAVD·FORTV
caput Mercurii

b ☺ EX PRAED·MATIDIÆ auG ex FIG
CLAVDI·FORTVNATI
caput Mercurii

a b Vaglieri *Not. d. sc.* 1909 p. 167. 238.

a 1 fin. e[x f]i[g](linis).

3 [= Eph. IX 973, 1]

a rep. Ostiae; est ibi in museo.

b rep. in rudibus villae litoris Laurentini LANC.;
proviene da Castel Porziano, dono regis in museo thermarum Romano GHISL.

c Romae apud antiquarium quendam.

☺ EX OFIC L TVT·IANVARI
FIG SCAVR L T L·P
nux pinea

a descripserunt Dessau supra n. 4089, 21, melius Dressel C. XV 2158.

b Lanciani *Monumenti della R. Accad. dei Lincei* XVI 1906 p. 261; Ghislanzoni *Not. d. sc.* 1906 p. 408.

c Amati ms. Vat. 9755 p. 78.

a b c Dessau l. c.

1 punctum inter TVT et IANVARI, et huius vocabuli ultimam litteram, quae in ex. a c deficiebant, exhibent Lanciani et Ghislanzoni.

4 [= Eph. IX 973, 2; a = supra n. 4089, 20. C. XV 2159] a rep. Ostiae.

b c rep. *via dei vigili*.

d rep. *nei vani di fronte al teatro*.

☺ EX FIG SEM PETRONIORV
MAMER·E·SEPTM

a C. L. Visconti ms. (inde ll. cc.).

b c d Vaglieri *Not. d. sc.* 1909 p. 129. 167. 1910 p. 110.

a b c d Dessau l. c.

1 lacunam inter SEM et PETRONIORV indicat Viscontius in ex. a, nullam lacunam ibi fuisse apparet ex ex. b c (SE||||| ex. d). — 1 fin. sic lectum est in ex. a (|||||V ex. d, PETRON| ex. b, PETR||| ex. c). — 2 sic ex. d, nec aliter a c (in fine SEPTI legit Visc. in ex. a, SEPT||| Vaglieri in ex. c; RESEPT·N legit Vaglieri in ex. b) Dessau l. c.

De fratribus Petroniis Mamertino et Septimiano cf. quae Dessau adnotavit supra ad n. 4089, 20 (ubi scribendum *Septimiani*); fistulam quam ibi memoravit iam edidit Dressel C. XV 7511. Cf. etiam *Pros. imp. Rom.* III p. 30 n. 229. 230.

5 rep. in reliquiis aedium quae exstant sub via vigilum.

□ D·A·M

Vaglieri *Not. d. sc.* 1912 p. 208.

6 litteris sinistrorsum versis.

a rep. *piazzale delle corporazioni*.

b rep. *decumano, tra la via dei molini e il foro*.

□ OFF·ANN

a Vaglieri *Not. d. sc.* 1912 p. 349.

b idem ibidem 1913 p. 355, ubi adnotat *per ambedue i frammenti, ma specialmente per il nuovo, mi è nato il dubbio che si tratti di marca su dolio o anfora: sembra, però, che si tratti proprio di mattone*.

7 rep. *via della palestra*.

□ ANNI SABI

Vaglieri *Not. d. sc.* 1912 p. 344.

8 a rep. Ostiae; locus non indicatur.

b rep. in teatro.

○ M·AVRELI·MAXIMINI

a Vaglieri *Not. d. sc.* 1911 p. 345.

b idem ibidem 1910 p. 185. Litterae in hoc exemplo sinistrorsum versae; punctum positum in fine, deest inter gentilicium et cognomen.

9 rep. *decumano, prope thermas Antoninianas*.

palma

○ N·C

o

Vaglieri *Not. d. sc.* 1909 p. 208.

Cf. C. XV 1313. 1314?

10 a rep. in statione vigilum.

b rep. *negli scarichi dei vani dietro il portico fra la via dei vigili e la via della fontana*.

c rep. *nel peristilio delle terme Antoniniane; exempla tria*.

☺ ·L·C·S·C·C·P·S·P·

nux pinea inter duas palmas

a Lanciani *Not. d. sc.* 1889 p. 77.

b c Vaglieri ibid. 1909 p. 95. 177.

Forma traditur solum ad ex. b, interpunctio in initio et in fine in ex. a; unum c (post s) om. c. — C. XV 1352 confert Dessau.

11 rep. in sepulcris ante portam Romanam.

☺ C·CALVISI·ANER

Vaglieri *Not. d. sc.* 1910 p. 29.

C. Calvisi Anter(otis) vel Anter(otiani). Alios Gaios Calvisios habemus in lateribus C. XV 911. 912; cf. *Not. d. sc.* 1913 p. 177. 302.

¹⁾ Cf. supra p. 458. Post Dessavium tegulas Ostienses edidit Dressel C. XV n. 2156-2223, sed intermixtas cum tegulis litoris Etrusci. Pauca huc pertinentia quae Dressel plura habet quam Dessau ego hic non repeto.

²⁾ Cum mihi propter temporis angustias lateres Ostiae in repositis accumulatos examinare non licuerit, usus sum apographis cum ab aliis tum a Vaglierio editis; hic illic adhibere potui schedas Dresselianas ineditas; nonnullorum sigillorum ectypa ipse vidi.